

MACEDONIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
MACÉDONIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
MACEDONIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)

Mardi 21 mai 2002 (après-midi)

Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Коментирајте ЕДЕН од следниве:

1. (а)

Ангел

Изгреваат и свездите на умрените
Толку светлина од сите страни
кога од видливост очи болат
а нема ни сенка за одмор и сон жени
5 мајки деца старци момчиња и девојки
со катанци и клучеви заденати за појас
со искачуваат на планина горе
по небо чекорат и го довикуваат Ангелот свој
а тој се одсвива одврзува очи:
10 Изгрева свездата на народот
а мени ми доаѓа од радост да треснам
со дланка
по камења по колена да ми се отвори
нежно срце, планините да затреперат
15 од убавина од наша лоза бил Ангелот
на илјада години семе и пламен,
во мал храм тој остава нишан.
Од војни ли бараш лек
или ти веќе немаш родители,
20 Ангелу брате, појди со мене, изостри вид,
ако те измачува бол, помести планина
и пак биди
на невидлива сила видлив плод.

Радован Павловски, Стражи, 1980

1. (b)

“Ете, така, ми ти влеговме во бродот, го наредивме како гостинска одаја и се испотркалавме кој каде најде и како наје. Хие тројцата, Вани, Шујде и јас сме ти фатиле едно брложе под едно отворче, до самите пebra на пампурот и цело време слушавме едно плас плус. Првин, да ви кажам, ништо не слушавме, оти како
 5 легнавме така и заспавме. Јас да ти се смалам како едно топувче и да ти се најдам во едно цедило врзано за две цреши, летам наваму, натаму и слушам едно нани нано мајкино и онакво какво што ти бев малечко, дури помалечко одзрно просо, и исповиено со пелени, се поткревам ама никој нигде и сум ти се превртил од цедилото и ценом удољу. Ме разбуди Вани, се потсмали кога сум ти ги овргали
 10 очите во него, и го прашувам Ти ли ме фати? Додека кажуваше како сакал да ме ослободи од некаков сон, јас пак заспав. Не знам колку сум спиел, ама кога седнав и кога си ги истрив очите, Вани ми рече дека поминале две ноќи. Не му поверував, мислев дека се шегува детето. Шујде не се замеша, седеше и молчеше. Ама горе долу толку се фати. Гладта сите не крена нозе. Се разлазивме и се развревивме
 15 како улиште пред роење, кој по едно, кој по друго, и кога се вративме во брлозите, сите бевме чисти и празни. И ги бркнавме рацете во раниците, измолкнавме она што имавме и сечејќи со ножињата, натамина пикавме во устите.

Значи работите вака стојат - тројца наши си сме, и заедно со сите други не носат некаде. Затоа и ти сме го слушале она плас плус, оти пампурот цапаше по
 20 вода. Горе во дупчето беше ден, ама се немаше како да се стигне дотаму. Некоје чудно спокојство ме исполнуваше и ниєднаш не се фатив како се прашувам каде не носат. Знаев дека некои други мислат за нас и немаше зошто да си ја кршам главата. Сигурно ќе не однесат негде каде што сме потребни. Ми дојдоа на ум лафовите на Шујде дека не носеле на Пелопонез. Сицимка ни е работата штом не
 25 носат одолку. Поиспулив околу, велам да видам што вртат другите во очите, а очите никому да ги видиш, секој се наведнал врз рамецот и гнете. Па нека, си реков, што ќе биде, ќе биде.

Навистина, оружјето ни го собраа, ама ние пак сме војска. Не не соблекоа, не ни ги зедоа чевлите ни раниците. Еден ден, кој ќе ти знае кој ден, ги растргнаа
 30 каците што беа наредени околу дупката низ која се спуштивме, и се појавија двајца, рекоа дека се од командата. Едниот се качи врз една каца за да биде повисоко од нас, а другиот остана крај кацата. Оној врз кацата долго не гледаше, а после и долго зборуваше. Не ти ги умам сите лафови што ни ги изнакажа, ама бараше од нас да бидеме цврсти и храбри...Долго стоеше врз кацата, мавташе со рацете,
 35 жилите на вратот му се бабреа и кога сакаше да скокне од кацата долу ни те хасмеа до пукнувачка, оти додека стоел врз кацата, под нозете да ти се растопи катранот и да ти му се залепат скорните. После неколкумина се мачеа да го одлепат, и го одлепија, па посрамен си замина. ...”

Ташко Гиоргиевски, од “Црвениот коњ” 1975